

cū scit aut credit eos iuste obtemperatos. Si autē fugerint ad eccliam tur: e
omnib9 modis quibus p̄t tenetur eos defendere nisi sit publicus latro
vel nocturn9 depopulator agroꝝ. vt. xxvij. q. iij. rerū. et. c. sic. et. ex.
te immu. ecc. inter alia. si autē in iuste fuerit obtemperatus ecclia tenetur eū
omnib9 modis iuuare. Nam istud ē preceptum eripe eum qui ducitur
ad mortem. vt. xxij. q. iij. non in inferenda.

Sortum. qd.
huic obuiat qd.
ff. de abig. l. i. v.
bi p̄p̄bitur qd. ma
gis punitur p̄ bo
ue fur q̄ pro oue
q̄ p̄ boue dat. v.
boues p̄ oue. iij.
Sed dicas qd. ibi
dicitur qd. dabit.
iij. oues intelli
ge p̄ter illā quam
abstulit. Itē otra
ē extra de simonia
et h. q̄stiones. vbi
nō omittetur si
monia in modico
sicut in magno. h.
intellige qd. nō ita
p̄sumitur cōmitti
in modico sicut in
magno. q̄ncz tñ
pro modico nec
magis nec minus
vt. h. d. cō. di. ij. re
uem. imp̄. vbi bi
cit qd. om̄es i. tē
to mortui sunt. et
tñ duo ex eis non
moriebat. caloph
et iohue. lxxvi. di.
icium. sic q̄. p̄
minima re p̄t agi
de furto vt. h. r. in
li. de re. diuisi. q̄.
galliaz. liez. adō
de dolo non datur
p̄ minima re. ut. ff.
de dolo. item.

Fornicacō. b.
dicit magis pec
cari cū pulcra q̄
cū deformi q̄. ma
gis voluptuose cō
gnoscit pulcram
sed in deformi q̄
cicius p̄t absoluit
se. baz. dicit ma
gis peccari cū de
formi quia plura
sunt q̄ suadet om̄i
ferri pulcra q̄ de
formi sed pulcra
tudo eius et libi
to.

Questio. i.
Sed autē
si quis est
ita aliena
tus mente qd. ne
scit qd. facit nec
discernit nec in
telligit. non im
putatur ei qd. fa
cit. h. e. aliquos.
et. c. illa. et. xvij.
q. ij. consalbus.

in alienacōnem mentis imputatur ei. si sine culpa non vt. h. e. si quis in
saniens. quam distīcōnem non admitto. gra. allegat pro et contra.
et ad intelligentiā eius qd. dicit. nota qd. infirmitas alia ē anime et alia
carnis. Infirmitas anime duplex est. vna que di. ira vel obui9 vel tele
tācō et h. ē peccatū. et q̄ ex tali infirmitate hūt imputatur. alia ē pe
na vt obliuio ignorantia. et que ex hac hūt q̄ncz imputat q̄ncz non. h.
militar infirmitas carnis duplex est. vna est fomes peccati scilicet.

in genua paup̄ a opolenta. s3 qualis
cūq; illa fuerit vna ē fornicacō ita
in furto quātūcūq; quisq; abstulit
furti crimen incurrit.

Incipit causa decimaquinta.

Sacerdos quidā
cōmme carnis la
sus eē p̄hibetur
anteq̄ sac̄dota
lē b̄ndictōem cō
sequeretur. post
p̄ vero sac̄do
tium adeptus est in furorem versus
quendam interfecit. recuperata vero
sanitate apud ep̄m accusatur ab e
a cū qua lapsus esse dicit. ep̄us autē
die dñico cām exāmiat sac̄dos infici
atur crimen sibi illatū. quorundam
clericoz sibi p̄ocimia querit. Illi v̄o
nō sine p̄cio sibi p̄ocmatur tandem
ep̄s ofessione q̄stionib9 extorquet.
demū solus r absq; sinodali audien
tia illū sentētia ferit. **Q**uerit atē
an ea q̄ fiūt mente alienata sint im
putāda. **S**cdō. an. p̄ imp̄sis p̄o
cinijs liceat clēicis munera exigere
Tercio. an ex mulieris ofessione
iste sit cōdemnādu9. **Q**uarto. an
die dñico ei9 cā sit vētilāda. **Q**ui
to an sibi negāti purgatio sit dese
rēda. **S**exto an ei9 ofessio crucia
tibus sit extorquēda. **S**eptimo ā
absq; sinodali audientia ep̄us vale
at sacerdotē damnare. **D**ctāuo
si sponte ofessus aut ab alijs ouid9

originalē peccatū. et q̄ ex hac cā hūt imputantur. alia ē pena peccati vt
febris et furor. et q̄ ex hac cā hūt non imputatur si non discernit quid
agat. **¶** Nō sint melius esse sine nō. q̄ p̄mo p̄bat qd. imputantur.
¶ Nō imitādu. id ē nō faciendū. **¶** Vel adipiscēdu. id ē faciendū.
¶ Propterea. id ē in diffinīcōne volūtatis iteo ponitur affirmacō et
negacō vt ostendatur qua voluntate quis dicatur volens et qua vo

fuerit qd. ante ordīnacōez peccauit
an suscepti ordīnis officium exequi
sibi liceat.

Quod autē ea que alienata
mente fiūt nō sint imputā
da facile videtur posse probari. pec
cata namq; alia penes voluntatem
animi alia circa nature infirmitatē
videtur ofistē. Est autē voluntas vt
aug. ait in li. i. retractacōnū. animi
motus ad aliquid vel non imitandū
vel adipiscendū qd. p̄pterea dcm est
ut hac diffinīcōne volēs a nolēre dis
cerneret. ex volūtate itaq; peccā p̄
cedūt q̄ libero mentis arbitrio et de
linquēdi p̄posito cōmittūt. **¶** Porro
infirmitas alia ē animi alia carnis
Infirmitas animi est ignorātia car
nis infirmitas ē ei9 occupacōtia. Ex
utraq; aut infirmitate q̄ p̄cedūt im
putant ad penā. **¶** Vnde de quibusdā
ignorātib9 dcm est. si quis ignorat
ignorabitur. tales illi erāt de q̄bus
xps ait aplis. extra sinagogā faci
ent vos. q̄ arbitrabūtur obsequiū
se p̄stare deo. De eisdē etiā apls scri
bit in epla ad rōnos. testimoniū illis
p̄hibeo q̄ zelū dei hūt s3 nō fm sciaz
nullū tñ eoz in p̄fidia sua pseueran
tē h̄ ignorātia excusat. Ex carnis
infirmitate p̄cedūt q̄ nature lāguo
re fiūt. q̄ nisi imputarentur ad penā
nequaq; apls lege carnis grauāt9
dicēt. ifelix ego hō q̄s me liberabit
d corpe mortis hui9 rē. Siue ergo
penes volūtate siue penes infirmita
tem peccā consistāt semp imputant
ad penā. Cui sententia illud aug. de
vera religione otrariū vidu9 adō
peccm volūtariū malū est ut nisi sit
volūtariū nullo mō peccm sit. et hoc
quidē adeo manifestum est ut nulla
huic doctorum paucitas. nulla indo
ctor9 turba dissentiat. q̄re aut negā
dum est peccm omitti. aut fatenduz

luntate dicatur no
lens. nam volun
tate ad aliquid fa
ciendū dī quis vo
lēs. voluntate ad
aliqd non faciendū
dī quis nolens. et
sic omnis nolens
dī volens. et eadē
qualitas dici p̄t
voluntas et p̄t di
ci noluntas. nam
nolle facere itē ē
qd non velle facē.
vnde lapis non di
citur nolens cū nō
habet volūtatem
nō faciēdi. nā fm
reglāz iuris. eius
est nolle cuius est
velle. vt. ff. d. re.
iur. eius. h. p̄t q̄
aug. vult qd. eadē
vis aie sit vis ocu
piscibil' et vis iraf
cibilis. nam p̄ vim
occupacōibilem ap
petimus aliquid
et p̄ vim irascibi
lē detestamur ali
quid.

¶ Concupiscen
tia. id est fomes
peccā originalis.

¶ Ad penā. sed
nō semp punitur
peccā q̄ pueniunt
ex ignorātia. xxx
ij. q. ij. m. lectū.

¶ Ignorat. id ē
qui appetit igno
rare. vel q̄ ofēnit
scire vel negligit
scire. cū possit q̄re
re a peritiōibus
vñ qdam ignorāti
a est ex simplici
tate vt illonū qui
ad līam aliqd m
telligūt. qdam ex
culpa. qdam ex ne
gligētia. et fm h̄
magis vel minus
punitur. xi. q. ij.
excellētissimus.
q̄. et. c. h.

¶ Zeluz. quidā
ex iudeis bono ze
lo mouebatur of
discipulos comi r
ipm deū et ip̄e to
min9. p̄ illis orā
uit in cruce cū di
xit. dñe remitte e
is q̄. nesciūt quid
faciunt. isti habe

bant zelū sed nō fm oficientiā id ē fm fitem id ē erroneā habuerūt ofci
entiā. alij autē scienter deliquit. xxij. q. i. c. patus. **¶** De corpe. id ē
a cominio carnis in qua mors ē. s. di. v. Sed pensandū. palea ē.

¶ Semp. allegacō dicit. **¶** Cui. h̄ allegat in otrariū qd. ea q̄ mente
alienata hūt nō imputatur vnde hīc ponebant antiqui notulam defen
sor. **¶** Moxo. qdam dicuntur simpliciter peccm et non pena. quēdam
dicuntur pena peccā et non peccm. pena peccā sunt ignorantia infirmitas
obliuio. illud autē dī simpliciter peccatū. qd. ex libera volūtate peccat.

quodā tñ dicit qd omne pccm pter peccatū pmi parentis sit pccm et pena pccū. peccata enim que facimus cotidie sūt pene originalis peccati. sed qualiter hoc stare pōt cū omnis pena a deo sit et nullū peccatū a deo sit. g nullū peccatū ē pena. Itē omnis pena ē passio. et omne peccatū actō. cū g actō nō sit passio. nō ē dicēdū qd pccm sit pena. si aut a licubi inuenies qd pccm est pena expone. id est pro quolibet pccō de

betur pena. vel dicit pena. qd est pena et passio aie.

Sz hōc nō tūla impugnatō.

Merito. opellitur. refert qd sit sit coactio aie an absoluta vel cōditiōnalis ut extra qd me. cā sacris.

Sult. ar. qd coacta voluntas ē voluntas ut sūt. x. xij. q. iij. displicet et. q. vi. vides. et. lxxij. di. confusio. et. ff. qd me. cā. si mulier. g. vl. est ergo in istis capitulis ar. qd tenz matrimonius licz coactō inueniat et. xxij. q. iij. iter cetera. et. ff. de ritu. nup. si pfe. sed s nō est veruz. ut est de spō. vniuers. et. c. cū locum. et. xxi. q. ij. c. i. et. ij. Itē sic coacta voluntas est voluntas. sic dcepta voluntas dicitur voluntas ut. xx. q. iij. ostituit. et. qd me. cā cū dilectus. et. qd de oñi. di. ex. p. te. ar. o. ff. d. libe. ro. hō. ex. bi. l. iij. g. si quis volente. tñ coacta inia nō est inia. ut ar. xxxij. q. v. notificasti.

Sult. certe hō argumētatio non valet. volo hoc g volo omne illud qd sequitur ex illo. ut iste vult fornicari g vult dāz nari nō intelligas indirecte et p osequētiā. di. viij. q. iure.

Nemo. vñ seneca. et si scire de os ignoscituros. homines etiā nescituros. adhuc de dignarere peccare.

Nescientū. g nescies peccat vt. xxxij. q. viij. quez admodum. solu. varijs modis dicitur qd nescire. dicitur em nescire qui nō scit id qd facit eē pccm. vel non scit tñ esse pccm quā tū est et talis nescies punitur licet nō adeo grauiter

est cū voluntate omitti. **S**z hoc nō gnaliter de omnibz pccis intelligendū esse idē aug. in primo li. retracta

Utionū ostendit dicens. **S**z ad eo pccm voluntarium malū est. vt nullo mō pccm sit si nō sit voluntariū. Potest videri falsa hō diffiniō. s; si diligenter discutiat inuenitur verissima. pccm quippe illud cogitandū est qd tñmō pccm est. nō qd est etiā pena pccū. quā illa q nō immēto nō voluntaria peccata dñr. qz vel a nescientibz vel coactis ppetrantur in omimodo possint nō voluntaria dici. **I**tem in eodem diffiniō pccū quā diximus. pccm ē voluntas retinendi vt osequēdi qd iusticia vetat vñ liberum ē abstinē p terea vera ē qz id diffiniō ē qd tñ modo pccm ē. nō qd etiāz pena pccū

Item in li. qōmū. **Nō sūt pccā nō**

Merito qri. **letū nisi nescientū**

Merito qri. sunt pccā nolētū utruqz q a nescientibz omittuntur. an etiā reete possit dici pccm eē nolētis qd facere opellit. nā hōc ostra voluntatez dici solet. s; vtiqz vult id ppter qd facit. tanqz si p iurare nolit. qd tam facit cū vult viuere. si quisqz nisi fecerit mortē mmetur. vult ergo facere qz vult viuere. et ideo nō p seipm appetit ut falsū iuret s; ut falsuz iurādo viuat. qd si ita ē nescio utrū possint ista dici pccā nolētūz. qliter hō dñr pccā expiāda. nā si diligenter inspiciatur forte ipm peccare nemo velit. s; ppter aliud qd vult peccat. Omnes quippe hoies qui scientes faciūt qd nō licz vellēt licere facē. usqz adeo ipm peccare nemo appetit ppter hocipsū s; ppter illd qd ex eo osequit. Itē si ita se hnt nō sūt peccata nolētū nisi nescientū qd disceruntur a pccis volētū. **D**igest. ti.

Illud relatū peq de iniurijs est eos qui iniuriā pati pnt et facē posse. Sane sūt qdā qui facere nō pnt utputa furiosus et impubes qui doli capax nō est. Itaqz hij pati iniuriā solet. nō facē. cū em iniuriā ex affectu faciētis oñstat. oñs erit dicē hos siue pulsent siue ouiciū dicāt iniuriā fecisse non videri. Itaqz pati quis iniuriā etiā si non sentiat

vt. viij. di. oñi. futo. et pone exēplū de tali. xiiij. q. v. forte. Item dicit nescire qui scit factū sed nescit qualitatem facti. talis qñqz punitur si errat in iure. sic ignorabat paulus occupātionem esse pccm. et de cōsti. nā occupātionem. qñqz nō punitur sed cū errat circa factum ipsum. vt. xxxij. q. ij. in lectū. Item dicit nescire ppter casū sequētē. vt si quis volens interficere leonē dū vult defendere hominē casu interficit hominē

vt. l. di. sepe. Itē dicit nescire qd omnino nescit vt ppter ebrus furiosus. talis non peccat. vt. i. e. aliquos.

Illud furiosus facit idem est ac si casu accidisset ut. ff. de amittu. l. vl. in fi.

Cui doli capax si em doli est capax hō punitur vt est de delict. pu. c. i. et de cō. di. iij. eos. s; i impubere nōiū distinguitur an delinquat ex animo an ex culpa ut. C. si adū. dicit. l. i. et. ij.

Per iocū. dū tñ iocus ille non sit noxius. ut est d. p. h. p. c. i. nā ludus noxius ē in culpa ut. ff. ad. l. acqul. nam ludus.

Serui hūi. secus si alienū hūi. vel etiā aliqz hōberū hominem voluit pcutē et pcutserit aliuz. tunc tenetur adione iniuriāz illi qui pcutit ut. ff. de iniur. eū. q. s. si iniuria. et hoc itē qz hic omibz nobis intēdit nocere. etiā si nō illi cui nocet. s; secus in casu p. h. et. ar. q. si aliqz erebat soluta cōgnoscet et oñoscet cit vxorata qd non punitur quasi ad. ulter.

Non est reus. ut. xxxij. q. ij. in lectum.

Penitus. cuius enim inlicitus quis opī illicito. tūc nō excusat casus. se. cū si licito tūc excusat ut. l. di. sepe.

Irmissime. p. noie xpi. dū tñ alitē caritas aliter non sufficit alicui ad salutem pati martiriū. p. noie xpi. vt. xc. di. neqz.

Per baptis. mū. debet adtere terciū mēbruz sed baptis mū oñitio nis est enim triplex baptis mū

potest. facere vero nemo nisi qui scit se iniuriā facē etiā si nesciat cui faciat. quare si quis p iocū aliū pcutiat a dū certat iniuriāz nō tenetur. si quis liberū hoiem ceciderit dū putat suū suū i ea causa ē ne iniuriāz teneat. **U**t itaqz ex pmissis apparet siue voluntate siue ex infirmitate pccā pcedant. palam est illa imputari. **S**z carnis infirmitas dupliciter intelligit. est enim languor nature qui carnis occupātionem appellatur qd veri9 aie infirmitas dici pōt. **S**z ideo carnis infirmitas dicitur. qz accidit aie exoiuctōe carnis corrupte. Porro alia est infirmitas qd ppter carnis dicitur. qd elementoz seu hūoz discordia turbata ipa caro afficit et tādē dissoluit sicut ai infirmitas duplex ē. vna qd viciū appellat qd aia a deo sepat ut est ira odiū et alia hōiō. Alia infirmitas animi qd cū ipa nō sit pccm est tñ pena et cā pccū. ut ē obliuio et ignorātia. **F**uroz aut cū nō sit pccm est tñ pena pccū. ut febris et cetera passionēs quas ppter carnis dicimus esse. quāz motus id ē ea qd illis perturbatibz fiūt nulli imputant ad penam. **S**z obicitur de lamech qui cū cecus esset caim interfecit nec eū excusauit cecitatis infirmitas. vñ dicitur ē septuplū ultio dabit de caim. de lamech vñ septuagies septies s; cecitas ignorātie filis est. ex utraqz em pte quedā fiunt qd imputatur qd dā vero qd mime cecus nāqz si debitū sue uxori se credēs reddere alienaz polluit nō ē reus adulterij. si autem ex ludo vel exercitacōe viruz vel venacōne iaculū mittēs aliqz pimat qz ab eo penitus hoc dicitur esse alienum homicidij reus habetur. mēs vero alienata furore cū sui opoz nō sit eozū que admittit reatū nō otrahit qz facultatē deliberādi nō habuit. vñ dicitur pupillo et furioso i maleficijs sbuenitur ut nō eis imputetur ad penāz qd ex mētis deliberacōe nō pcesserūt qd nō solū hūanis s; etiā dñis legibus noscitur approbatū. **A**it em aug. de puulis ad petrū dyaconum.

Irmissime tene et nullatenus dubites exceptis illis qui pro noie xpi suo sanguine baptizantur

fluminis. flammis et sanguis id est aque et sanguinis et contritionis ut
de co. bi. iij. baptisimi vicem. De bobus. scz quo ad vitam eternam
sed quo ad tpalem bn. iuxta illud. homines et iumenta saluabis domie
scilicet p salute tpali. putando eis necessaria. iuxta illud omnia ad
te expectant dne
ut des illis escam
in tpe oportuno.

Mulier ad o
ne. id est ad
aliud ex omnibus
simile est. i. q. vij.
si quis omnem.

Memoria. si
mille est. lxxxi. di.
valet. a. ubi tamē
reseruantur thuri
bula laminaruz et
publice exponen
tur. vt. vij. q. i. de
mqs. h. istud ad e
porem fit.

Liquos. r. iu
dicis. id est
iudicibus.

Reos. id est co
tornatos ppter fu
rorem.

Si. id est furo
s. Qui nescit. h
manifeste vitos.
qd ea q. a furiosis
fiut non imputan
tur. vt. ij. c. p. et
ij. q. ix. iudicas.
licet quidam di
cat q. si culpa sua
quis incidat in fu
rorem imputatur
ei. h. e. si quis in sa
mens.

Lla. quoru.
scz vicorum.

Dominus. id est
auctores.

Pincipia. id est
causa.

Extrinfecus.
id est alijs no im
putemus.

Agnoscamus
id est nobis attri
buamus ea.

Solutarios.
q. valis ire. vt.
xxij. q. iij. nabu
chodonoso.

Legis. mofas
ice. tagit qd legi
tur i exoto et tou
ronomio q. tres
erant ciuitates re
fugij vltra iordaa
nem. et tres ci
tra. quarum talis
erat vfus. q. si qs
hominem volens
occidisset fugie
bat ad vnam illa
rum et ibi de con
sanguineis occisi
erat tutus. h. si an
te q. illuc puenit
set inuentus esset
ille q. poterat esse
vltor sanguinis et
fusi impune occis
tebat eu. sed p
qua illuc venerat
si propinquus oc
cisi volebant eum
conuincere q. spon

Mulier q. accel
accessent

Merit ad omne pec
di ab eo. interficietis muliere et pe
cus morte moriat. rei em snt. Que
ritur quod sit reum pecus cu sit irro
nabile nec ullo mo capax legis est
Te pecora inde crededu e iusta iter
fici. q. tali flagicio otamiata mdi
gna refriat facti memoria. De
furiosis aut euidetissime scribit au
gusti. in li. qonu. vetis. r. noui testa
menti ita dicēs. **Culpa n. necita**
Te h. voluntate reu. cōstringit.

Liquos scimus sbito demetes
factos. ferro fuste lapidibus morfi
bus multas nocuisse. quosda etiam
occidisse. captos aut industria r. iu
dicis oblatos mime reos factos eo
q. no voluntate s. impellere vi nescio

te occidisset eum et s. pbabat coram ciuibus vrbis illius tra debatur
eis ad occidendu. erat aut ibi fugitiuus vsq. ad reconciliacōne cu ppri
quis occisi. vel vsq. ad mortem sumi pontificis in qua omnes fugitiui
secure redibant ad ppria. Hoc igitur. id est. pximo dictum.

qua hec gesserint nescientes quod em
reus ostenditur q. nescit qd fecerit.

Item ambro. in examerō i tracta
tu dmi diei. **Re. voluntate n. neces**

Illa caueda snt **fitate ostingit**

Iq. ex nra voluntate pdeut. deli
cta iuuentutis r. irrōnabiles corpis
passiones. Quorum igit nos sumus
dmi eoz pncipia extrinsecus no re q.
ramus nec deriuemus in alios. sed a
gnoscamus ea q. ppria nra sunt. qd
possumus no face si voluerimus h
electōz mali nobis poti. debem. as
scribere q. alijs. Ideo etiaz in iudicis
istiusmodi voluntarios reos non ne
cessitate opullos culpa ostingit pe
na odenat. Neq. em si p furorem ali
quis innocētē pimat obnoxius mor
ti est. quimetia ipius dme legis ora
culo si quis p imprudētiāz intulerit
necē accipit impunitatis spē r. refu
gij facultatez ut possit euadē. Hoc
igitur de eo qd pprie malū vidē. di
ctū fit mala em no snt q. nec crimie
mentē implicat nec oscientiā ligat.
vñ paupertatē et ignobilitatem egri
tudine et mortē nemo sapiēs mala
dixerit nec in maloz sorte numera
uerit. **I**dem in libro de pñarchis.
Veniā hnt que ignorantē ebrij

Sane diximus **committunt.**

Vitanda ebrietatez p qua cri
mina cauere no possumus. nam q. so
brij cauem. p ebrietatē ignorātes
omittimus. Nesciūt quid loquatur
qui nimio vmo indulgent. iacent se
pulti. iteozq. si q. p vnu delinquerit
apud sapientes iudices venia qdem
fca donantur. s. leuitatis damnanē
auctores. **I**tem aug. li. i. d. ciu. di
Inobedientia vel occupiscentia n. ha

bet culpam in corpe no osentientes

Soccupiscentia v. iobedientia
q. adhuc i mebris moribudis
habitat pē nostre voluntatis legem
q. si sua lege mouetur si absq. culpa
est in corpe dormiētis quātomagis
absq. culpa est i corpe n. osentientis
Item extra faustū li. iij. **Loth no s**

incestu sed de ebrietate culpatur.

Item ebriauerūt loth filie eius in
mōte. et se nescienti miscue rē
q. ppter culpandus est q. de no tātū
quātū ille incestus s. quātū ebrie
tas illa meretur. **I**tem ambrosij
de beata vita.

Sane. venia.
id est immori
pena quā si ex cer
ta sciētia fecissent

Danantur. et
etiaz rebarguunt
eos qui snt nimis
faciles ad inebri
andū se. alij intel
ligūt q. non puni
tur. p eo qd ebrj
us fecit. sed tantū
pro eo q. leuis e
rat ad inebriandū
se.

Soccupiscentia. id est fomes o
riginalis peā.

Sel motedi
entia. id est origi
nale peā qd ex
inobedientia pro
cessit.

Habitat. non
em tollitur peni
tē originale i bap
tismo quo ad essen
tiam sui sed ei. ef
fectum mittigat
baptisimus ne per
illud danemur. vt
ij. de con. di. iij.
c. ij.

Dormiētis. de
s. dictū est an cor
mies peccet. s. di.
vi. testamentum
iobannes.

Item ebriaueūt.
culpandus e.
vidē q. peccat
qui nesciēs et in e
brietate aliquid
fecit ut h. et. xxxv.
bi. sexto die. Sed
hic qd hic no erat
loth nesciens. na
tura em non patie
q. aliquis nesciēs
coeat. sed di. nesci
us q. nesciebat ef
se filias suas. cre
debat em esse vx
orem suam.

Item tñ q. tū.
tripliciter exponi
tur hoc quod sic
exponunt q. puni
tur pro incestu et
p ebrietate. vel
aliter no puniunt
q. tū incestus me
retur scz si est cō
missus ex delibera
tione. alij dicunt
q. nullo mo puni
tur p incestu sed
tātū p ebrietate
que ebrietas est
tantū veniale pec
catum. vt. xxv. di.
s. criminis. lau.

Non est erunam id est penam vel culpam *atentibus scilicet cum*
Reluctantibus id est ex toto dissentiens est absoluta coactio.
Invidia id est pena. **D**eriuamus id est alijs exemplum damus
Auctionatur id est emit. **S**el auctonatur id est p actione petit.

Ere peforu.
 id est pectus delecta
 tibus na ipm pec
 catu nobis dat di
 abo p pccio vt
 nos tenus ei ius
 ad occidendu nos

Ec is q inui
 tus. s vult
 dice qd cu aliquis
 casualiter occidit
 homine non pec
 cat vt xxij. q. v.
 si homicidii.

Ei9 sez occide
 k **L**euita id est
 e sacerdos.

Remissionis
 peccatorum.

Cristus id est
 gra xpi infundit
 alijs. alij em p s
 emendatur.

Sobi abloni
 naco id est perso
 na abloniabil.

Cosecratur
 in alijs.

Primogeni
 tu totu hoc misti
 ce pt legi et sic ap
 pellantur pmoge
 nita egipti. vicia
 que cotidie faci
 mus primogeni
 ta israel vtutes.

No ad vnu
 ecce qualiter mto
 finita exponitur s
 vniuersaliter sic.
 i. q. iij. saluator.
 circa fme. xxxvij.
 q. i. idolatria. io.

S quis. pmi
 tentia. illis
 imponitur penite
 tia et tñ no deliq
 runt s s fit ad cau
 tela. ut. l. di. p. b.
 teros. et. xxxij. q.
 ij. in lectu. et ne
 disciplina ecclie de
 feratur. vt. xxij.
 q. v. excoicatio
 rum. io.

Sed hoc pro
 ppria. s opimo no
 est approbada.
 quia satis ipso fu
 rore puniunt. vt.
 ij. q. ix. indicas.
 ff. d. offi. p. l. bi
 uis.

Obest. vt. s. i.
 q. v. c. i. io.

S quis. ppe
 disciplina. leuis
 aut castigaco per
 mittit magistro
 ut. ff. ad. l. acquit
 s et si. s. ult.

Quatu ad les
 ge. molaias q p
 mittebat q si qs
 casu occidisset ho
 minem dummodo
 no inueniret intra

Nemo trahit ad culpa nisi ductus

Non est q *ppria voluntate*
 cuiq nram ascribamus eru
 nam nisi nre voluntati. Nemo nrm
 tenetur ad culpam nisi voluntate p
 pria se deflexit. si hnt crimē q infe
 ratur reluctatib. voluntaria tm co
 missa seqtur delictoz inuidia quam
 in alios deriuamus. voluntarium sibi
 militem eligit xps. voluntariu huū si
 bi dyabolus auctonatur. Nemo me
 iugo hntutis astrictu possidet nisi
 se ei prius peccatoruz ere vendiderit
Ite in li. de paradiso. **Minister**
dei est qui inuitus homicidii fecit.

Ec is q inuitus aliqd homici
 diu fecerit ext ministeriu dei
 e. Siquidē lex ait de eo qz deus de
 dit eu in manus eius. manus ergo
 eius instrumētū mō dme vlcōm mi
 nisteriu pbuerūt. Leuita igit mimi
 ster remissiois e. pccusor aut qui nō
 ex disposicōne s3 pter voluntate fece
 rit homicidii diuine minister est vl
 tiomis. Illud qz specta qz cū interfi
 citur impius xps infunditur. et ubi
 ab hominaco aboletur sanctificacio
 osecrat. qz dixit dñs i ea die q inter
 fecero omē pmogenitū egipti san
 ctificabo michi omē pmogenitū is
 rael. qd nō ad vnu diē vastacōnis
 refertur egipti sed ad omē temp9.
Cū itaqz qui inuitus quēuis ho
 minē interfecit minister dei sit cū
 innocētem furore pimes morti ne
 quaq obnoxius fit. cū sbito demen
 tes eoz q faciūt reatum mime ge
 stet pz hūc sacerdotē homicidij reū
 nō esse vnde nec sacerdotio priuari
 debz. **O**bitur aut illud qd mue
 nitur in penitentiāli theoz.

In se reuersus penitentiā agat qui insaniendo aliquem occiderit.

S quis m saniens aliquē occi
 dit. si ad sanā mentē puenes
 rit leuior ei penitētia imponēda est.
Sed hoc forte de eo intelligitur
 quē ppria culpa ad furore pduxit.
Ite obicitur. sūt quedā que et si nō
 imputētur ad penā. tñ impediūt sa
 crāmēti signaculū. ambicō nanqz pe
 rentū filio non imputatur ad penā.
 cui tñ obest ad ecclie munus accipi
 endū. sic que mēte alienata fiūt. et si
 nō imputatur ad penā. tñ sacri mu
 neris executionez impediūt. **V**nde

ciuitates refugij poterāt parētes occisi interficē occisore fm quosdā
 filiter fm leges canonum impeditur a promocōne fm quosdā qd no cō
 ceto vt dixi. l. di. de hys. vel intellige qd hic dicit qñ excessit modum
 in corrigendo. **L**ege canonica quia nō p̄t inter virgines consecrari
 vt. xxxij. q. v. ille.

Solūtate. si e
 s. xij. q. v. si qd
 inuenit. i. e. q. vi.
 .c. i. m. si.

Sicut ad gra
 sez dei.

Dicitur. ut. l.
 viij. di. sic. xxxij.
 di. petrus. et tur
 pius eicitur. et
 l. di. quicūqz. ij.

Cuamuis. s.
 .viij. q. i. quāuis.
 Quēstio. ij.

Pro impē
 sis. hic q
 ritur an
 clericis liceat res
 cipere munera p
 aduocacōib. pri
 mo g scias q clē
 cus in causa cri
 minali corā secula
 ri iudice non p̄t al
 legare. ut. l. di.
 aliquātos. et. xxiij.
 q. viij. hys a q
 bo. nisi ad hoc vt
 supplex p eis vt
 .xij. q. vi. si res a
 lienā. et. xxiij. q.
 .v. c. i. et. ij. et. e.
 reos. **I**te meuli
 causa corā secula
 ri iudice nō aduo
 cabit nisi p se et
 ecclia sua. et p mi
 se. abilibus psonis
 et s3 siue sint i sa
 cris hae m mmoi
 b9 ordimb9 olti
 tui dūmodo bene
 ficis ecclesiasticis
 fuisse. et si nō
 habēt bificiū tūc
 si sint in mioribus
 ordimb9 possunt
 ut e3 de postola.
 clericū. epi et sac
 totes nō debent in
 dritter aduocare
 ne vilescant bigni
 tates ipsorum. vt
 .l. xxxvij. di. perla
 tū et. xiiij. q. v. de
 m. q. s3 coram eccl
 astico licite pos
 sūt omnes aduo
 care s3 non p̄t pa
 tē salariū si sūt in
 sacris ordimb9
 .i. e. i. derogatū
 est tñ huic cano
 s m p ot. rariā cōsue
 tudinē. nemo em
 cogitur de suo fa
 cē bificiū ut. x. q.
 .ij. precarie. **I**tem
 bignū est euz recd
 pe emolimētum q
 prestat obsequium
 vt. xij. q. ij. carita
 tē. **I**te nemo cogi
 tur suis sibi p̄bis
 militare. vt e3 de
 simonia. cum sit

Innocens e qui no irat9 s3 p̄t disciplinā cau aliquē occidit

S quis nō iratus sed ppter di
 sciplinā palmā alicui dederit
 et casu occidit sicut fieri solet. quā
 tū ad gratiā innocēs est. qz volun
 tatem nō opus requirit. quātū aut
 ad legē reus est. qz opa lex requirit
Item si in psecutione virgo fuerit
 oppressa repellitur lege. qz opus in
 spicit nō voluntatē. in gratia autē
 quasi virgo suscipitur. qz nō opera
 querit s3 voluntatē. **S**icut ergo
 qui ppter disciplinā casu homicidii
 facit quācū ad legē reus est. quan
 tum ad gratiā innocēs est. sic iste
 sacerdos qui furore homicidium fe
 cit quācū ad culpā innocēs ē. quā
 tum ad susceptū muneris execucōez
 reus pbat. **H**is ita respondetur.
 nō omia q ordinādū impediūt ordi
 natū deiciūt. nō enim potest ad sac
 dotiū puebi qui aliquādo insaniuit
 verūtamē si post sacerdotium furere
 incepit nō ideo sacerdotio carebit.
 nisi forte nunq ad sane mentis offi
 ciū illū redire otigat. sicut de quo
 dam epō gregorius scribit in regi
 stro ad eleutheriū ep̄m. q̄uis triste
 sit nobis tē. ut supra in causa. lōga
 inualitudine gūatus ep̄s. **H**

Pro impensis vero patrocinijs clericis munerā exigere nō debet

Obseruandum quoqz de cōm9
 ne quis sacerdotū vel clēicōz
 more seculariū iudicium p impens9
 patrocinijs munera audeat accipe
 ni9 in ecclia gratuito oblata. q non
 fauore muneris videantur accepta
 sed collacōne deuocōnis illata. **N**
 si quis ita p̄batur accipe veluti era
 ctōz fenoris aut vsurarū possesor
 fm statuta patrū se nouerit de gra
 dandū. **H**oc aut de illis intelli
 gendū est qui canonicā vitāz p̄fessi
 regulariter se victuros p̄posuerūt.
 Generali nanqz acclie osuetudine
 receptū est et morib9 approbatū ut
 clerici more aduocatoruz p̄ocimia
 impedant. et pro impendendis mu
 nera exigant. et pro impensis susci
 piant. **O** **M**

romana in pte tocifa imo e xpsum e de psep cu ex officio Religiosi vero vt monachi vel regulares non nisi pro sua ecclia debent aduocare et abbate suo picipere xvi q i monachi io qd dicit de sacertote iohannes hodie corrigitur extra de postu c vlti

Reservandum iudiciu id e abuoatoz vel die istu esse tenore c qd licet p seculari honore aliquid pt dari vt ff de pollicit pactum et l si quis ob ho noie no th p ecclia affico aliquid pe ti pt Ite nota q licet p seclari ho noie aliquid pos sit p mitti non tñ p seclari ab mimi stacoe vt i q v ij sanctimus no iij

Utercio queritur an ex mulieris confessione iste sit com demnandus in quo primo videndum est an mulier sacerdotez accusare valeat quod sacris cano nibus omnino videt esse prohibitu generaliter enim statutum est ex d cretis fabiani ppe ut sacerdotes com mimi non accusent nec in eos testifi centur qui sui ordinis non sunt nec esse possunt mulieres autem non so lum ad sacerdotium sed nec etiam ad diaconatum puehi possunt vnde nec sacerdotes accusare nec in eos testificari valent legiba quoq cau tum est vt ob ferecundiam sui sex us mulier apud pretorem pro alio non intercedat nisi forte suas vel su oruz iniurias prosequi voluerit hec autem que nec suas nec suorum iniurias prosequitur ad hanc accusa tionem admitti non debet

Utercio per mulieris testimonium non potest clericus quinci d cri mie tu q mulier no est nec pt esse eiusde ordinis vt s ij q vij ipsi a postoli et ca tes tu q ipsa q ofitetur prius de lictu non pt testa ri de alterius deli cto vt h e nemini et regulariter ofes sio vniq alteri no pubeat vt ij q v interrogatum admittitur tñ mu lier cu de crimine agitur in modum denuciaco nis vt e de testi qm vt cu agitur i modu excepco nis vt e de testi ta lris

Prohibitum vt h xxij q v mulieret et e de ver sig forus

Qualiter ex cipit

Legiba ff de reg ur femie s iij q vij s tria

Contra inte dit

Mulieres fe mina de iure non pt esse iudex vt xxij q v mulie re et ij q vij s tria et ff d reg ur femie nisi ei princeps scienter deleget cam vt ij q v in enna et xxij q iij si qd et xij q ij cu de uotissima vel nisi xp scripta osuetudine h habeat vt extra de arbi di lecti Ite nec docere pt vt xxij di mulier ppxtilla posuit tetoniū suum ni mote effraim s b

Judiciu ibi enim legitur q deltoza p arbo e pame q dicebatur palma deltoze et ibi iudicabat ppl m israhel

Indicitur vt h xxij q v mulierem

De crimine publico q i publico que fut publica habes in illi de pub iu in pn in quib casib antiqua iura pmittit q

Antique s vult dicere q possit fieri accusaco sine inscripoe in illis femia non tenetur in scribe qui aut fut illi casus habes iij q i in s aliq et ij q vij in suma Quidā tñ ex hac l dicit q femina in nullo casu tenetur inscribere vno negatur de alijs omnibus ocedi

Xeo colligitur ar qd de tur Ite ar q possumus argumeta ri p argumeta a cotarijs vt h et xxv di qualis et xlv di bis

Utercio queritur an ex mulieris confessione iste sit com demnandus in quo primo videndum est an mulier sacerdotez accusare valeat quod sacris cano nibus omnino videt esse prohibitu generaliter enim statutum est ex d cretis fabiani ppe ut sacerdotes com mimi non accusent nec in eos testifi centur qui sui ordinis non sunt nec esse possunt mulieres autem non so lum ad sacerdotium sed nec etiam ad diaconatum puehi possunt vnde nec sacerdotes accusare nec in eos testificari valent legiba quoq cau tum est vt ob ferecundiam sui sex us mulier apud pretorem pro alio non intercedat nisi forte suas vel su oruz iniurias prosequi voluerit hec autem que nec suas nec suorum iniurias prosequitur ad hanc accusa tionem admitti non debet

Contra qui iudicis personam gerere va let ab accusatoris officio non remo uetur mulieres autez in ve te pplm iudicasse qcūqz librū iudiciū legerit ignorare nō pt nō itaqz ab accusa tione remoueri pnt qd i iudicis p sonaz frequet gessisse ostat nec vlla serie dmarū scripturaz ab accusa cōe phibentur

ciplina et xxij q iij questu et l bicit q fortissimuz est ar a otrario sensu vt ff de officio eius cui mādata e ur l i

Testimoniu fm l mulier pt in omni cau lis nisi tñ in vltimis voluntatibus fm canones vero mulier in nullo e mme pt testificari nisi in exceptis sed in ciuilibus causis bene potest te stificari nec obstat xxij q v mulierem et e de ver sig forus vbi dicit q mulier non pt esse testis sed illd intelligas de criminalib9 causis et vltimis voluta tibus quidā tñ dñ cūt q mulier fm canones nō pt te stificari nisi in cas sibo a iure xpssis

Utercio iure que dā em p sone fut cotra qd non cogitur aliqz testificari ut iij q iij Ite lege iu lia

Testamenta ria vt mulier pos sit accusare testa mentū falsū si te stamētū ab se vel suos ptimeat

Patroni q: si li patronorum et etiā hñ q ex trans uerso veniunt vs qz ad v gradum vocantur ad suc cessionem liberti vt mlti d succes liber s si aut sine liberis

Pupillis res gulare e q mmoz annis sine tutore vel curatore nec agere pt nec oue nri ut c de auē te psta l clarum alioqui senētia la ta ota ipm nulla est si tñ fuerit la ta p ipo tenz vt c d pcur nō co minus qnqz tñ a git vt ouent sine tutore ul curatoe vt in casibus bic positis Ite si im petrauit veniaz e tatis vt c d hñs qui ue eta impe l iij Ite si agatur de libero homine exhibitō vbi etiā pupill9 admitti tur vt ff d li ho exbi l iij s pnt Ite si agat de rēu panta possessione

Utercio de causis cōcessa e mu lieribus publica aduocatio veluti si mortem exequantur eozū earumqz in quos ex lege iudiciorū publico rum testimonium inuēte non dicant

Idē et in lege cornelia testamēta ria senatus statuit s3 et de testa m to paterni liberti vel materni mulie ribus in publico iudicio dicere per missum est pupillis ex concilio tuto rum patris mortem

Item pupille aū sui morte exequi concessum e

Utercio de causis cōcessa e mu lieribus publica aduocatio veluti si mortem exequantur eozū earumqz in quos ex lege iudiciorū publico rum testimonium inuēte non dicant

Idē et in lege cornelia testamēta ria senatus statuit s3 et de testa m to paterni liberti vel materni mulie ribus in publico iudicio dicere per missum est pupillis ex concilio tuto rum patris mortem

Item pupille aū sui morte exequi concessum e

Utercio de causis cōcessa e mu lieribus publica aduocatio veluti si mortem exequantur eozū earumqz in quos ex lege iudiciorū publico rum testimonium inuēte non dicant

Idē et in lege cornelia testamēta ria senatus statuit s3 et de testa m to paterni liberti vel materni mulie ribus in publico iudicio dicere per missum est pupillis ex concilio tuto rum patris mortem

Item pupille aū sui morte exequi concessum e

si de h' possit dubitari utru' ibi locu' habeat restitucio. sed s' h' dixi sup illa de ere. ex pte. s. de resti. spol. a. Testamentaria id est. l. cor. de falsis. interdium. sed p' interdium de tabulis exhibitibus quo expi b' Per tur omnis ille cuius inest. vt. ff. de tabu. exhi. locum. In questionibus quecumq. hoc no' facit ad appositum s' hoc ponit vt imbuat sequens. c.

Ane. h' lex e' ps illud. C. d' epis et et. si que' q' Ad instar no' tñ est ibi omni' ba similitudo in ter crimen simoni acū et crimē lese maiestatis. q' pro crimē simonie im' ponitur pena de p'p'icōnis. sed pro crimine lese maie statis pena mor' tis vt. vi. q. i. s' si quis cū. sed quo ad accusacōnez et testimonium p'p'icari videntur ut q' cūq. admittatur accusator vel de s' ris in vno et i re liquo. vt ex' de fi. licz. b' li. i. fi. extra de simo. tāta. lxx. ix. di. si q's papa. Item simonia est maius crimen q' b'esis. vt. i. q. i. es. os. imo est maius crimen q' aliquod crimē vt. i. q. ul. p'z. s' in b' h' qui libet admittitur q' multo fortius in simonia. ar. tñ otrariū e' d' telti. vemes. i. vbi dicitur q' i simonia so cū crimis non ad mittitur. sed i cri mine lese maie sta tis audiantur. vt. vi. q. i. s' si quis cū et. s' p'oro. sed die quod non admit' tūtur socij cri mis cū accusatus e' to ne fame. alias qui libet auditur. vel die vt dixi. ij. q. i. in primis. i. fi. vel die q' admittitur quilibet ad accu s' sandum in b' is cri mibus sed non ad testificandū. q' to ta vis consistit in testimonio sed nō in accusacōne.

Quos non in tellige q' eādem penā patiatur oūctus de simonia quam oūctus de le sa maiestate. s' h' vult dicere qd' eādē penā patitur dās quā accipiens pecuniam. vel die eādē pena id est osimili. nā pena de p'p'icōnis s' is est de p'p'icōni siue de capitacōni. vt. v. q. vi. de larōn. s' Et legibus. s. dixi. x. di. lege impatorum. In cūm. s. di. x. c. i. Gualit. sic g' argumentatur cū nūq' mueniatur. p'p'icōni. g' non de bet p'p'icōni. vt. xxvii. q. ij. lex diuine. s. xxxi. q. i. qd' si comiēt. s. l. v. di. si euangelica. di. p'p'icatur tñ alteri ex tali ofessione in tñ qd' Emimi. cre. ei indicatur purgacō. vt ex' de adulē. significalli. qd' verum est si laboret infamia. alias nō. vt ex' de pur. ca. nos inter alios. et ex' de ofes. cū monasterium. monie. vt. lxxix. di. si quis p'pa **M**aiestatis. et p'p'icōni de crimine s' et. s. e. sane licet si ar. cōtra ex' de telti. v. niens. i. Quadam tñ dicūt qd' in crimē simonie non audi

lege testamētaria. nā de p'ris quidē testamēto pupillis agere diuus vel p'p'ianus pmisit. sed et si nō exhibe atur tabule p' interdium p'nt expi ri. Codice qui accusare p'nt vel nō. Idē augusto diomio. **V**xor tua si sobrim sui necē vindicandam ex istimat adeat p'fidem puicie. In di gest. ad legem iul. ma. papimianus libro. xij. rñoz. In questionibus lese maiestatis etiā mulieres audi untur. Coniuracōnem sergij et cati line iulia mulier detexit et marcū tul liū ofulem in iudiciū eius instruxit. **Q**uecūq. ergo p'sona ad accusa tionem publicoz iudicioruz vel lese maiestatis admittit. eadem accusa cōem simōie s'pire nō p'hibet. **V**n' in p'mo li. codi. impator. leo augus. ermadio p'fecto p'torio. **Lele maie statis et publicoz iudicioruz et simo nie accusatio equaliter p'ponatur.**

SAne quisquis hāc scām et v nerandā antistitis sedē pecu nie interuētū subisse. aut si quis vt alterū ordinarēt vel eligēt aliquid accepisse detegitur admittat publici crimis et lese maiestatis accusacōe p'p'osita a gradu sacerdotis retra hat. nec hoc solum deinceps honore p'riuari s' p'p'etue q' in famie dānari de creuimus. vt quos facinus par cōmquimat et equat utrosq. s' is pe na comittet. **C**ū autē sacris cano nibz accusacōes omni' submouean tur quas leges seculi nō assciscunt. e diūso videtur admittēde que legi bus seculi nō p'hibetur. verū hoc nō infertur. quicūq. em clēicōz sacris canonibz nuptias otrahē p'hibetur etiā legibz impatorz. nō autem ofe

tur socius erga sociū. et ad illud tecretum. lxxix. di. si quis p'pa. Ren. q' ibi socius admittēbatur o'ra sociū. hoc iteo fuit quia nō fuit ibi tātu crimē simonie. sed etiā crimē lese maiestatis. Item auditur confessio vnius latronis o'ra alios vt. C. de fer. p'p'icacō. Itē fallarius cōtra sociū auditur vt. C. de fal. mo. l. i. nūq' tñ valet ofessio talii ad con uincēdū sociū nisi assit aliqua p'p'icō vt. ff. de custo. re. diuus. io.

Questio. iij. **Q**uod vero diebus feritatis causē non sunt tra ctante. vt. i. q. i. et vlti. nisi tantū de pace. vt. xxij. q. v. tereut. agitur tñ in quibusdam casibz scilicet cum actio est tpe p'p'ic ra. Item cū agit' de tutoribz dādis et de amouendis officiatz et de s' limētis et de atro cibz iuris et de li b'ralibus causis. vt. ff. de fer. l. i. ij. et. ij. Itē o'ra in signes latrones a gitur. ut. C. d' fer. p'p'icacō. Item si p'p'icō spontance litigare velit fe ritatis diebus pos sūt alias nō tence sententia. vt. ff. e. l. i. lib'is aut p'p'ic porrigi die feria to vt. ff. d' adulē. miles. s' sexagin s. ta. io. qd' tñ dixit q' p'tes mutuo cō sensu p'nt litigare diebz feritatis. s' tñ intelligendū e' d' ferijs nelliū vt vintemiaz. alias cōf'ctus earum n' sufficiet vt liti gent aliquo solem nillimo die. ut ex. e. e. v. b. Itē las tis vid' q' cāe ma trimoniales p'nt tractari diebus fe ritatis cū ibi sit p' culū adulterij vel incehstus. similiter vbi agitur de ele ctōne epi vel pla ti p'pter periculum more q' n' debz ec clesia vacāe vltm tres mēses ut. l. di postq. et q' i b' is casibz multa sunt specialia. vt ex' ut lite non contesta

quetur omniū copulā leges admit tūt quoz oūctionem sacri canones fieri nō p'hibet. Legibz em soli can tores et lectores canonibz aut etiā accoliti vxores ducē p'nt. Quamuis igitur sacris canonibz s'bmouēatur accusaciones quas leges seculi nō assciscūt. nec iteo ofeq'nter recipiūt quascūq. principū leges admittūt. s'z sicut circa huius operis incium p'missum e' toties legibz impatoruz in eccl'asticis negocijs vtenduz est. quoties sacris canoibz obuiare nō inueniuntur. vnd' ā specialiter sacris canonibz mulier ab accusacōe lese maiestatis et simonie ostēdatur p' hibita. aut p'missis rōnibz ad huius cemodi accusacionem admittenda p'batur. nec quisq' distinguere que rat. ad alioz nō ad sacerdotū accusa tionem in hoc casu simonie mulieres esse admittēdas. Cū enim g'naliter legibz hoc eis p'missum inueniatur. nisi quis specialiter aliq' lege hoc p' hibitum ostēderit eius distinctio lo cū nō habebit. Verū cū o'ra g'nales regulas quedā crimia specialiter ex cepta sūt in quibz mulieri accusare p'mittit. inter q' fornicacō non nu merat. patet q' h' mōi accusacō du pli. iter infirmatur. et q' fornicōis crimē intēdit. et q' dū de se ofitet. sup alienū crimē ei credi nō oportet. **V**nde iulius p'p' scribit dicens. **Rei p'p'icō adulus quēlibet admitt' ti non debet.** **E**mini p'p'ter q' de crimē lese maiestatis de se cō fesso sup alienū crimē credi oportz. qm' eius atq. omis rei ofessio pericu losa est et admitti aduersus quēlibz non debet. **Q**uia ergo ista de se

quoniam frequēter. io. s' s'z cū agitur de effusione sanguinis tūe cle **D**olus. criminali. s' rici nō p'nt esse iudices vt. xxij. q. viij. b' is a q'bus. tolezari tñ nō. p'p' clēico criminalis causa vt p'ncips iuret de impunitate rei. vt. xxij. q. viij. sepe. s' d' a septuagesima vt. xxij. Lacita. et a quinquagesima. alibi. q. v. tereut. hoc tñ hodie nō f'uat romana curia. io. s' ob reuerētā diez. scia fauore p'p'ic Eccl'esiā. racō secūda est. vt si p'tes a litibz respirent vt. C. de fer. dies. quarta racō est quia talibz diebz nō p'fatur iuramētū nisi p' pace vt. xxij. q. v. tereut. et sic nō possz prestari sacramētū calūnie s' pone q' p'pa omisit alicui qd' s' xxx. dies termiaret causam aliq' et il li dies incioāt in dies quadagesimales. vid' qd' cū res tpe sint p'p'ic qd' iudex multis p'p'ic p'cedē possit. quod q'dam accēdūt. s' nō e' verū hoc. q' licet l're pereant. lis tñ s' l'ua manet coram alio. s' pone qd' iudex

et tunc aliquem die feriato. nūquid tenetur citatus venire et allegare privilegium suū. videtur quod sic. q. et si post appellacionem citat aliquem tenetur venire et allegare privilegium suū. ut ex de ap. si duobus. et. c. cū p. at. Itē et si nō teneat rēdere quis die illa tñ p̄t ab s̄ citari ut libellus

ei tē. ut. ff. de ad ulē. miles. §. fexa. gita. Itē qd si s̄ hac forma fiat citatio. mando tibi ut hinc vsqz diez bñicū s̄ opareas ut ex d. co. n. otu. cū biledi. Ren. si citat ut opareat die feriato bñ tr. net citaco. Si aut citat ut rēteat nō tenz qz talis cita. cō nulla ē vt. ff. d. fē. l. i. n. vbi cita. cō nulla ē et s̄ li. quet qz est nulla. nō tenetur venire ad allegabū p̄u. legiū suū. sed vbi bñicū est an tene at tenetur venire vt dixi. iij. q. ij. si episcopus. io.

D Ergatio nem. Eie queritur an negā ti sit imbecunda purgacō. et dicē dum qz non nisi la borat infamia vt. vi. q. v. qz autēz bre questio dicta est. s. ij. q. v. p. to tum. io.

D E crimie. ij. e. q. vij. fe lip.

Accusatores. id ē accusator.

C nō publico. ij. q. v. p̄biter. xxiij. bi. illd. oē. s̄ ibi loquitur cū publice ē quis m famatus s̄ cum clāculo ē infama tus.

Sacertotē. s̄ sacerdotēz co cat diaconum. sic ex d. cobabi. cle. si quispiam.

Cham. ij. q. vij. sententia. Jo. bannes.

Relbiē aut diacon. s̄ a. cramento. s̄ ofue ut queri si epus scit clericum infamatu esse reū an tēbe at eius pur gacōnē audire vt etiā opellē eū ad purgacōnē. et vi detur qz sic. qz ge netaliter traditur in canone qd ele ricus infamat⁹ d

beat se purgare. ij. q. v. per totū. Itēz qz sacerdos tenetur obedere eu caritiam ei que scit in mortali ostitutu. ut ij. de co. bi. n. non p̄bibeat. Itē cū epus iure suo vtatur. si quid mali inde accidit. nō est ei imputa. bñ. vt. xxiij. q. v. de occidēdis. Itē nō p̄t dicere qd eū epus cogat ad

cōfitetur sup alienum crimen ei cre di nō oportet. s̄z oīra eā sua ofessio interpretanda est. **O III**

Quod vero die domico nec episcopo nec p̄sbro causaz aliquam ventilare liceat in terraconensi concilio prohibetur. in quo sic statutum est.

Ministri ecclie die dñico vētilāe cās

Nullus epoz non debent. aut p̄sbroz vel clericoz die dñico p̄p̄tū cuiuscūqz cause nego ciū audiat ventilare. nisi hoc tantuz ut deo statuta solēnia pagant. cete ris vero diebz conueniētibz p̄sonis illa que iusta sunt habeāt licetiā iu dicandi excepto criminali. **Itēz** ex cōcilio apud ephesuz habito pre sente rege hēnrico **Solemnibus diebus et legitimoz ieiuniorū se**

Decularia placita non agantur.

Placita secularia dñicis diebz vel alijs p̄cipuis festis seu etiam in hijs diebus in quibz legitima ieiū nia celebrātur s̄m canonicā consti tutionem minime fieri decernimus. Insuper etiam sancta sinodus decre uit ut nulla iudiciaria potestas licē tiam habeat sua auctoritate cristia nos ad placitum hānēre in supra dictis diebz id est septem diebus a te natale domini vsqz in octauas e. piphamie. et a quinquagesima vsqz ad octauas pasce. et septem diebz ante natiuitatem sancti iohānis ba ptiste. q̄t̄mus adēūdi eccliam oratio nibusqz vacandi liberius habeatur facultas. **Item** adrianus papa.

Nullus ep̄s et in. **De eodez** fra positus die domico causas iudicare p̄sumat.

Purgationem vero negan. ti esse prestandam stepha. nus scribit leoni episcopo thyanensi. **Diaconis qui de cri**

Decretis seipsum purificet.

E crimine sibi illato dyacon⁹ tuus verissime fatebatur se esse im. mu nē. verūtñ si suspitio habetur et

piuriū sed pot⁹ cogit canō ipm iurare. vt. xxiij. q. ij. quos dous. sed oīra ille qui recipit alterius iuramentū et scit eū falsū iuraturū vincit homicidā. vt. xxiij. q. v. ille. Itē q̄ p̄mittit aliū falsū iurā cū possit pro bibere peccat. vt. xxiij. q. v. s̄ vidē. b. dicit. qd epus secreto ei tēbe

accusatores idonei repiuntē et testes teles q̄les sacri canōes sanctiūt ac cito tecū certo epoz numero vocē tur accusatores. vocet et ipē alderi. cus diaconus. et si negauerit venti letur cā canonicē. et si vel spōte ofes sus v̄ legitis testibz fuēit approba tus canonica feriat s̄nia. qd si nec spōte ofiteet nec accusatores et testes legitī repti fuerit et mala fama cre bescit. nō i publico examie s̄z corā te et aliquātis reuerētissimis p̄sbris et diaconibz tue ecclie secreto iura mēto se purificet. et demceps boni testimonij eū annūcia et opesce et omo ne ecclie tue filios. ne sacerdotem dei vltērius infamare p̄sumāt. timētes qz cham maledictus est qui p̄ris pu denda derisit. **Item** nicolaus salo mi ostantienh ep̄o.

Itē e spoliā. dus p̄sbr vel dyaconus nisi sponte ofessus vel legitime ouictus fuerit.

Presbr aut dyaconus quē as. feris crimia nolle publice con fiteri. s̄z velle cū sacro defendere se. et si tñ notū sit ep̄o scelus ipius esse p̄peratū nō p̄t p aliquā penitētiāz sacerdotali vel dyaconali officio po. tiri Sed mirandum est si ipē ofessus nō fuerit quō notum possit esse ep̄o scelus ab ip̄o p̄peratū. nisi accusa. toze forte idoneo p̄ testes idoneos approbāte. vnde si examinate ep̄o cāz p̄sbr vel dyaconi nisi fuerit per testiū approbationem p̄sbr vel dya con⁹ forte ouictus nō ē scelus ep̄o legitie manifestū. nisi sua spōte ipm confiteatur. quod nisi fecerit interi nō videmus suo debere p̄sbrerum vel dyaconuz officio priuari. Sola ergo spontanea confessio et canoni cus numerus vel qualitas testium decernentibus episcopis. et accusa. toze quod obiecerat aprobāte cle. ricū priuat p̄prio gradu. **O VI**

Quod vero confessio crucia. tibus extorquēda non sit Alexander papa testatur scribens omnibus orthodoxis.

ofulē vt pot⁹ cō fiteatur emē pub. lice qz vt fiat p̄u rus. sed si ab hoc eū non p̄t inducē diez p̄lo absit vt quicqz sinistra de hoc clerico suspi. cemur. vt. xi. q. i. ij. absit. alij dicūt qz delegabit pur. gacōnem. terciū. dicūt qz si peccat auidēto expurga cōnez. quia aucte canonis facit. xxi. ij. q. iij. qui pec. cat.

Penitentiaz. qz penitentia non restituit aliquem dignitati s̄ tñ g. tie. vt. ij. de pe. di. vi. qui vult. nisi q̄nqz. ut. l. di. dño lando. et. c. quia tua. sed p̄ in inte. grū restitucōnem vel disp̄sacōnem

Sz mirādū ē. ar. qz nō ē s̄m cō. sciētā iudicādum vt. i. q. vij. iudi. cet. et p̄ hoc tēcre tū intelligo illud. xxxij. di. nullus. de oficiētia iur nō facti. licet alias d. bum sciēdi large sumatur. vt. xxiij. q. v. s̄ videtur.

Quod vero ab abuer sario nunquam ē extorquenda cons. fessio cruciatibus. vt. ij. e. c. i. et. ij. sed a iudice licite extorquetur cōfes sio tormentis et q̄ stionibus. nam a iudice quātoqz torquetur testis. q̄nqz reus. q̄nqz accusator. testis torquet ta i ciuili q̄ i emiali. vt si ē huus vel vilis p̄so na. vel etiā si sit li ber et sit crimio⁹ vel in famis vel obscur⁹ vel igno. tus. t̄les eū nō re cipiūt ad testi. moniū sine q̄stio. nibus licz sint cle rici. ut. iij. q. iij. si res. et. v. q. v. i. li qui. et. q. vi. p̄sbr ut. ij. q. i. in p̄mis et in autē. de. testi.

.s. nos igitur. et. s̄ licet. et. c. de fals. si quis t̄curio. torquet⁹ etiaz libera p̄sona licet non sit vilis. dum tñ vacillet in testimonio. vt. ff. de q̄sti. ex libero. ex. de penis. sup. hijs. Itē reus q̄nqz torquetur licet raro scilicet cum est suspectus et non p̄t alias res p̄bari. maxime si est vilis

persona et hoc in civili causa. vt. xliij. q. vi. si res aliena. similiter. i. crim
nali torquetur. vt. xliij. q. v. c. i. actor vero in civili causa nunq. torq.
tur. S. 3. accusator in criminali causa qnq. torq. ut in crimie lese ma
iestatis cu crimē aliter non p̄t p̄bari. vt. C. ad. l. uul. ma. si. q̄s. ibi em̄
q̄licūq. dignitate
fit p̄ditus nullo
priuilegio se p̄t
tueri siue sit accus
lato: vel reus vel
testis. ut. vi. q. i.
. s. porro. et. l. di.
nullus oīmo. 10.

Sacerdotibus vel actoribus ecclesie quodam scriptu
re quoquo modo per metum a fraude aut
per vim extorste fuerit vel ut se libera
re possint quocūq. ab eis cōscripte
a roborate fuerint in gemio ad nul
lū eis p̄iudiciū vel nocumentū vale
re cōsemus. neq. ullā eos infamiam
vel calūniā aut a suis seq̄stracōnem
bonis vnq. deo auctore et sanctis a
postolis eorūq. successoribus susti
nere p̄mittim. ōfessio em̄ in talib.
nō opulsa s. spontanea fieri debz. ois
enim ōfessio q̄ fit ex nēcitate fides
nō est. ōfessio ergo in talibus non de
bet extorq̄ri s. sponte p̄fiteri. ōfessi
mū enim est de suspiciōe a de extor
ta ōfessione quēq. iudicare. cū ma
gis sit inspectō cordis dñs q̄ ope
ris. nō p̄t aut hūano odemari ex
anime quez dñs suo resuat iudicio
si omnia nāq. in hoc seculo vidicata
eissent locū diuina iudicia non habe
rēt. Itē ē etiā hoc platu ad sanctā
sedē qd̄ p̄deō dicē. et non tm̄ sacer
dotali s. etiā oīmi xp̄iano nommi est
mimicū q̄ nōnulli ep̄os vel sacerdo
tes a metu opellūt aut vi extorquet
a fraude decipiūt aliquas ōfessionis
sue in alterā p̄tē q̄ debeāt l̄as scri
bere. aut p̄ suaz nō requisicōe cau
saz aut qd̄ deterius est aliēni erro
ris sedē scripturas facere et p̄p̄rijs
manib. roborare et corā p̄lis reci
tate atq. ofiteri. alios dicūt carcer
ibus et ergastulis retrudi. vt̄ saltem
h̄is territi insidijs dñi sacerdotes su
is faueant voluptatib. Item ōfesi
o vero i talibus nō cōpulsā sed spon
tanea fieri debz. ip̄o testāte qui aic
ex corde procedunt homicidia adul
teria et cetera q̄ sūt ad h̄ p̄tinentia
nec tm̄ attendēda sūt q̄ fiāt. quātuz
quo animo fiāt. amplius enim respi
cit deus ad cogitacōes et spontane
as volūtates. q̄ ad actus qui p̄ sim
plicitatē a nēcitate fiūt. Itē m̄
co. p̄ ep̄is gallie. **Auctas ap̄lica**

Petrus illicita i iurātū obūe iurānta
L̄as in quib. fatētur aliq. se debē
requisicōne. id est ofiteatur q̄ absoluerūt aliquos a debito in q̄
illū tenebantur. s. q̄ ofitetur se tenere aliquā heresim. sed nonne ille
Erroris. id est peccat mortaliter qui ofitetur s. nec excusat em̄

eo qui duxit in ma. significauit. C. l̄as in quib. fatētur aliq. se debē
requisicōne. id est ofiteatur q̄ absoluerūt aliquos a debito in q̄
illū tenebantur. s. q̄ ofitetur se tenere aliquā heresim. sed nonne ille
Erroris. id est peccat mortaliter qui ofitetur s. nec excusat em̄

aliqua coactō. quia talis nō est absoluta. et coactō obidionalis neminē
excusat. ut. l. di. p̄sbros. de cō. di. iij. eo. potius em̄ debet q̄s patimo
tē q̄ malo ofentire. vt. xliij. q. v. ita ne. et occiditōes corpis non fiunt
otra iusticiā timendi. vt. xi. q. iij. non solū. et. c. nolite. xliij. q. ij. locha

Auctoritatē venerabiliū prede
cessorū nostrorū secuti et noia
tim baptisimi p̄pe et martiris alexan
dria b̄d̄ petro quiti ab oīmb. iura
mētis et cuiuscūq. modi obligacōib.
quib. illi se coacti violētia impiorū
obligauerāt absoluimus. et ne illa
fuētur vetuimus tam p̄fatū archi
ep̄iscopū treuerensem q̄ eius prepo
situm et oīnes qui tunc tēporis cap
ti se illis quoquo modo obligauerunt
neq. enim ullam eos p̄ inde infamī
am vel calūniā aut a suis bonis se
questrationem vnq. auctore deo et
sanctis apostolis et nostris p̄deces
sorib. sustinere permitimus. sicut
per p̄phetam dom̄m̄ dicit. dissolue
colligacōnes impietatis. et. quime
tiā p̄fateo fratri nostro filiisq. tre
uerensis ecclesie illiusq. defensorib.
hec in mandatis damus. vt̄ spiritu
ali simul et materiali gladio malignos
illos eorūq. fautores tandiū i
sequantur. quousq. cum integritate
p̄fessiones vel quecūq. res ecclesia
stice hoc facto vel quocūq. pacto di
stracte seu direpte fuerint reuocen
tur. C. A fidelitatis etiam iuramen
to romanus potifex nōnullos absol
uit. cum aliquos a sua dignitate de
ponit. Vnde gelafius papa ana
stasio imperatori. **Pontificalis**

autōritas a iuramento fidelitatis
Alius itē nōnullos absoluit
Romanus pontifex zacharias
scilicet regem francoz nō tam pro
suis iniquitatib. q̄ pro eo q̄ tante
potestati erat inutilis a regno depo
suit. et pipinū karoli magni impera
toris patrem in eius locū substituit
omnesq. francigenas a iuramento
fidelitatis absoluit. qd̄ etiam ex au
tōritate frequētī agit san. ta ecclia
cum milites absoluit a vinculo iura
menti quod factum ē h̄is ep̄is qui
ap̄stolica auctoritate a pontificali
gradu deponūt. C. Item grego
rius septimus romane sinodo p̄fesi
dens dixit. **Excōmunicatis vin
culo fidelitatis nō tenemur obnoxij**

p̄batur q̄ obliget. q̄ licet fuit coactus tñ voluit. qz coacta voluntas
est voluntas. vt. s. c. q. i. merito. Item quia nō v̄git i iurātū salutis e
terne q̄ est obseruādū vt̄ ex de iurū. si vero. nec. p̄dest q̄ opulsi su
it. xliij. q. v. qui opulsi. et. c. si quis coactus. solu. quib. dicit qd̄ si

rius. sed h̄ non e
culantur tales a
toto h̄ tātō. me
tus em̄ vel coactō
conidionalis non
excusat p̄cēm. sed
attenuat. ut ex q̄
me. cau. c. sacris.
et nota h̄ q̄ otra
ea que publice fa
cta sūt admittit
p̄bacō in otrariū
sic. xliij. q. ij. lo
charus. et q̄ me.
cā. platu. qd̄ ē cō
tra regulā ḡnālē
v̄ij. q. i. licet.

Que fiāt. po
tius respicienda ē
causa facti quā ip
sū factū. vt. xliij.
q. vi. i. occidit. tu
pe. di. i. aut facta.

Absoluit. C. A
hic consuevit du
bitari circa duo
scz an iuramētū p
vim extortum ob
liget. Itē an p̄pa
possit dispēlare in
illicito iuramento
q̄ non obligat ta
le iuramētū vidē
h̄ q̄ di. h̄ q̄ nō d̄z
esse vinculū m̄q.
tatis. vt. xliij. q. ii
ij. inter et extra de
iurū. verum. et
ta resti. sp̄ol. solū
cite. et ex q̄ me.
cā. platu. Itē quia
inconueniens esset
q̄ malefactor. ex
improbitate sua
consequatur a h̄is
onez. vt. ff. de iur.
itaq. fullo p̄tere.
a si malefactor. pe
tit. rem p̄t se reus
tueri exceptione
q̄ metus cā. cū il
la excepō p̄ iura
mētū nō sit subla
ta. p̄trea non ob
stātē tali iuramen
to p̄t petō rē si cā
trahidit cū illud
non iurauerit. vt̄
ex de iurū. debi
tores. et ex q̄ me.
cā. ad audiētiam.
ḡ cū possz petere
rē. multo fortius
p̄t se tueri excep
cōne. quia cui da
mus actōnem mul
to fortius excep
cōnez ut. ff. de sup
ficibus. l. i. et to
iurū. c. quem ad
modū. et ecōtra.

qui ere
sacram
auctō
ne fibi
prohib
factō
ep̄o n
19. 18. 11

talitatis fuit metus qui cadit inconstantem virum quod iuramentum ob talem metum factum non obligat. et secundum eos exponitur hic hoc verbum absolutum id est absolutus ostendimus. alij dicunt quod qualiscumque sit metus tenetur servare iuramentum factum de rebus propriis sed nullum iuramentum astringit ipsum pro rebus ecclesie non repetentis. quia illud est illicitum et hoc magis probabile videtur ex quo licitum est quod iurat et potest adimplere. vt. xxij. q. iij. si aliquid. qui priorum opinionem sustinent distinguunt inter promissoria iuramenta et assertoria. in promissoria iuramentis ex causa metus in assertorijs non quia potius debet quis

Des sanctorum predecessorum nostrorum statuta sequentes. eos qui excommunicatis fidelitate aut sacramento costricti sunt apostolica auctoritate a iuramento absoluimus et ne sibi fidelitatem obsequetur omnibus modis prohibemus. quousque ipsi ad satisfactionem factorem veniant. **¶** Item Urbanus. ij. episcopo napolitano. **¶** *an per reconciliatorem nulli fidelitatem excommunicatis suam cogit*

omnia mala pati quam falsum asserere. vt. xxij. q. v. ita ne dicas ergo quod omne iuramentum obligat. Si obicis michi quod iste habet exceptionem quod metus causa. hoc bene concedo. non tamen potest uti ea ratione iuramenti. si tamen fuerit usus in ea bene repellere agentem. Si quis ergo iuravit rem suam per metum alij dare petat a iudice ut cogat illum non recipere. vel quod absoluat ipsum a iuramento. vt. extra de iur. iur. ex administrationis. sed si ad hoc induci non potest soluat et postea repetat. si autem iuravit se non repetere tunc teneat ecclesie factum illius. si autem iuravit quod non teneat illud iuramentum non est servandum. vt. extra. e. quemadmodum. in fi. quia ex precepto ad hoc tenetur. vt. ij. q. i. si peccaverit. ioh. tu breviter dicas quod iuramentum super re illicita ipso iure non obligat siue quis faciat sponte siue coactus. vt. si iuravit interficere hominem innocentem et hoc probat. xxij. q. iij. in malis. et. c. sequenti. et. c. q. david. iuramentum autem super re licita metu extortum ipso iure obligat sed datur exceptio vel actio quod metus causa ad rescindendum. vt. ff. q. me. causa. per totum et. c. e. i. i. et. ij. nisi in casu. vt. ff. e. si mulier. §. si vos. Item in matrimonio extra de spon. cum locum. et in voto. extra q. me. cau. perlatum. b. Solum autem papa potest dispensare in iuramento queritur. is. c. videtur dicere quod sic. et. predicte decre. vt. extra de re. et. re. temp. magne. imo in omni iuramento est excepta auctoritas maioris vt. extra de iur. venientes. extra de reser. constitutus. Item impator dispensat in eo. ff. ad municip. impatores. Item videtur quod non quia iuramentum est de iure naturali. vt. xxij. q. iij. si ad peccatum. sed in talibus papa non potest dispensare. vt. xx. q. i. si sunt quidam. Item. ar. ad hoc extra de sta. mo. cum ad monasterium. b. dicit quod in nullo iuramento licito papa potest dispensare nisi quo ad hoc solum quod non habeatur infamis qui transgreditur illud. et hic non absolutus sed absolutus ostendit. quoniam iuraverunt de rebus ecclesie non repetentibus. vt. dicit. tu dicas quod in voluntarijs iuramentis non dispensat. sed

coactus bene. si tamen absoluit aliquem tenet absolutus. dico enim quod contra ius naturale potest dispensare dum tamen non contra euangelium vel contra articulos fidei. tamen contra apostolum dispensat. xxxij. di. lector. lxxij. di. presbiter. iohannes.

¶ Et materiali. ar. q. iudex ecclesie siasticus bene potest indicare bellum et in bello insequi hostes. vt. xxij. q. viij. igitur. et. capitu. b. tatu. et. c. vt. pri. dem. lxxij. di. abrianus. Item e. ar. q. iudex ecclesie siasticus potest precipere iudici seculari ut puniat maleficos. vt. xxij. q. iij. si quos. et. q. v. relegentes. et. q. viij. vt. pri. de. ar. o. tra. xxij. q. ul. hijs a q. b.

Quodatos milites hugoni committunt. ne ipsi quamdiu excommunicatus est serviant prohibito. qui si sacramenta prentenderint. moneatur oportere deo magis servire quam hominibus. fidelitatem enim quam christi anno principi iurarunt. deo eiusque sanctis adversantibus et eorum precepta calcanti nulla cohibeantur auctoritate persolvere.

Alius. Item quia de alio papa precesserat sermo qui idem fecerat. In utilis. non intelligas inutilis id est insufficientis. tunc enim debuisset ei dari coadiutor. vt. viij. q. i. quamvis. et. c. petisti. sed dissolutus erat cum mulieribus et effeminatus.

¶ Deposuit. ergo papa deposuit impatorem. vt. xvi. di. duo. et. c. ff. impator. nam transferre potest imperium. vt. extra de elec. venerabilis ar. contra. xciij. di. legimus in fi. et. xvi. di. cum ad verum. solu. dicitur deposuisse quia deponentibus consentit. iohannes.

¶ Juramento. supple ratione dignitatis prestato non ratione persone.

Des sanctorum fidelitate. xi. q. iij. quoniam multos. contra. sed ibi solutum est. Item contra ar. xi. q. iij. iulianus. sed ibi est solutum.

¶ Constricti sunt. sed quid dices si iuravi me soluturum alicui pecuniam. vel sub pena promisi. et ille postea excommunicetur. nunquid tenetur ei solvere. videtur quod non. quia qualitercumque possumus debemus vexare malos ut cessent a malo. vt. xxij. q. vi. iam vero. et. vtilius e. furienti. re. vt. v. q. v. non omnis. et. excommunicatis in nullo casu communicabimus. nisi in hijs que spectant ad correctionem ipsorum. vt. xi. q. iij. cum excommunicato. Item quia intelligitur iurasse sub hac obidione si res in eodem statu permanet. vt. xxij. q. ij. ne quis. in fi. et. ff. de solu. cu. quis. Item ubi nulla est petico nulla est mora. vt. ff. de ver. ob. si pupillus. Item quia male meriti publica egestate laborare debet. vt. ff. de positi. bona fides de hoc autem non est dubium quin debitum peti possit ab excommunicato. vt. extra de sen. exco. si vere solu. pecunia illa non reddatur ei sed deponatur in eadem sacram. verius credo quod licet ille non habet ius petendi. tamen debet ei solvere. sic extra de iur. iur. debitores. et. probatur hoc extra de sen. excom. si vere videtur licet excommunicato tollat obligationem quo ad fidelitatem non tamen quo ad alios tractus vt. videtur iohannes. probabiliter dici potest. quia excommunicato non sit solvendum cum nemo debeat participare cum eo. xi. q. iij. cum excommunicato. nisi in calibus. vt. s. e. q. e. quoniam multos. nec obstat

quod tñ clerici sint iudices e. ar. vi. q. iij. scitote. Qd. viij.
E vltima vero. hic queritur si aliquis confitetur crimen quod
fecit ante ordinacionem suam. vel conuincitur peccasse ante or-
dinacionem suam. an possit frui officio suo. distinguas ergo.

quia aut est tale
crimen quod in-
ducit deponitione
aut non. si non in-
ducit acta penite-
tia remanet in or-
dine suo. vt. lxxv.
iij. di. sicut. Si in-
ducit deponitione
tunc si confitetur
illud in penitencia
non abstinebit ab
officio. vt. l. di. d.
b. h. s. vero. in fi. si
militet si confite-
tur illud extra ius qd
talis confessio ei
non preiudicat.
vt. s. e. q. v. pre-
sbyter. licet sit ar-
contra extra d. ex
ces. pla. q. sit g.
ue. Si vero confi-
tetur in iure eme
omissum ante or-
dinacionem suam
deponitur ab offi-
cio sacertotali re-
timebit tamen no-
men presbyteri et
omne inferius of-
ficium. j. e. c. i. et.
. c. si quis presby-
ter. et hoc cu spō
te cofitetur illud
si vero cofiteat illud
timore pbacōnū
tunc siue ante siue
post ordinacionem
illud omiserit. re-
ponitur irrecupa-
biliter. vt. xxij.
di. c. vl. l. di. ex
penitentibus. lxx-
xi. di. si quis sine
examinacione et.
. c. si quis epus.
si ergo quis spon-
te cofitetur crimē
omissum post or-
dinacionem ab tē-
pō d3 suspendi ab
agēdā penitētiā h
postea restituitur

ex dispensacione. vt. j. e. c. ij. si querat que crimina inducunt deponitio-
nem. dico qd non est a canone expressum. vitemus enim qd quedam nō
inducunt. nam clericus tumultum faciens in sinodo non deponitur. vt
. v. q. iij. in loco. Item qui cantat duas missas sub vno canone. vt. de
cō. di. ij. relatum. Item si episcopus citatus non venit ad sinodum. r.
vij. di. si quis autem. et. c. de reuimus. et tamen quodlibet tale ē mō
tale. similiter pro temerario iuramento non deponitur aliquis. vt. ex
de iurur. sicut. tradunt autem quidam pro regula qd omne crimen in-
ducit deponitionem nisi specialiter a canone excipiat. alij dicūt qd mul-

locis prius episcopus legitio nu-
mero collegaz quos ab eodem ac-
cusati petierit. id est vna secum in
presbyteri noie sex. in diaconi tres
qui ipsorum causas discutiant. eadē
dierum dilacione et a comunione
remotionū et discussione causarum
inter accusatores et eos qui accu-
sant forma huata. reliquorum vero
clericoz causas etiā solus episcopus
loci agnoscat et finiat. Solus
autem ad exclusionem aliorum epi-
scopoz non suozū clericoz dicitur.
sine quoz presentia ei9 sentētia erit
irrita. Vnde in carthaginensi cō-
ci. iij. legit. Absqz clericoz p-
sentia nullius causam epus audiat

Episcopus nullius causam au-
diat absqz p-
sentia suozū cle-
ricoz. alioquin irrita erit sententia
episcopi. nisi p-
sentia clericoz firme-
tur. Item ex concilio hyspalēsi
secundo. Nisi in sinodo canōice vo-
cati sacerdotes dānari non possunt.

Episcopus sacerdotibus ac mi-
nistris solus honorem dare po-
test. sed solus auferre nō potest. Si
enim hij qui in hoc seculo dominis
suis honorem liberatis adepti sunt i
seruitutis iugum nō reuocantur. ni-
si publice apud p-
tores ac presides t-
bunali foro fuerint accusati. quāto
magis hij qui diuinis altaribus cō-
secrati honore ecclesiastico decoran-
tur. qui profecto nec ab vno dānari
nec vno iudicante poterint ho-

lum crimen inducit deponitionem nisi specialiter a canone exprimat. 7
is opinio maiori equitati mititur quare tenenda est. io. de deo. ista ma-
teria determinata est hodie extra de tē. or. c. vl.
Si admisit. corporale. id est fornicacionem.

nozis sui priuilegio exui. sed sinoda-
li iudicio p-
sentati qd canō de ill' p-
perit oportz diffiniri. **VIII**
E vltima vero questione sic
statutum est in concilio ne-
ocesariensi.

Presbyter qui confitetur se ante or-
dinacionem corporaliter lapsus po-
si admisit. itea nō offerat
corpale peccatū et hic postea
presbr ordinatus est si confessus fu-
erit qd ante ordinacionem suā pecca-
uerit. non quidē offerat. maneat au-
tem in alijs officijs p-
pter eius stu-
dij utilitatem. cetera vero p-
cā censu
erit plurimi etiā ordinacione priuari
qd si de hys nō fuerit of-
fessus nec ab
aliquibz manifeste potest ouici huic
ipi de se potestas est omittere. Si
militet et diaconus si in eodē culpe
genere fuerit inuolutus sese a mini-
sterio cohibebit. Itē ex deci. p-
denfi. Deseruietes altario si car-
nis fragilitate deliquit epi arbi-
trio

si qui altario dei de-
seruiūt si subito in flenda car-
nis fragilitate corruerint et deo re-
spiciente digne penituerint. ita vt
mortificato corpe cordis ottrita sa-
crificiū deo offerant. maneat in po-
testate pontificis vel veraciter affli-
ctos nō diu suspendē vel delibidosos
plixiori tpe ab ecclie corpe se ggaē
ita tñ ut sic officioz suoz loca re-
cipiant. ne possint ad altiora officia
ulterius pmoueri. Quod si iterato

Si confessus
fuerit. sponte nō
metu pbacōnū.
Offerat. id ē
non conuiciat.
Studij. id est
quia studiose con-
fessus est. vel qd
vtilis est ecclesie.
cū tali enim dispō-
satur. vt. l. di. stu-
deat.

Cetera. id est
ceteros peccato-
res qui nolūt spō-
te cofiteri. vel dic-
aprie alia pecca-
ta a fornicacione
et sic est ar. qd mi-
nus punitur aliqs
propter fornicaco-
nem qd propter a-
liud crimen. hoc
i deo quia pauci si-
ne illo crimine in-
ueniūt. vt. l. di.
qua tua. et ad i-
dem est ar. lxxij.
di. p-
biter. et. lxx-
xi. di. si. qu. clēci
. ar. otia xxij. di.
. c. vlti.

Potestas. cō-
fitendi crimen. h
et si non vult con-
fiteri relinquitur
arbitrio suo. vt.
. xxxij. di. habu-
isse.

A ministro o-
diaconali sed non
subdiaconali.

si qui. c. hoc
ponitur. s.
di. l. h. qui. ij.

Corruerit. lo-
quitur g de eo q
post ordinacione
deliquit. h nonne
grauius deliquit
q deliqit i dignitate
q q est dignitate.
d liqit. ut. xl. di. ho-
mo xpian9. et. x.

rv. q. i. nulli. Rn. sic. sed iteo magis punitur. qd scies se pmissit ordinari
l. di. ex penitentibus. intelligas h. c. de clēico deposito. tūc ē h ar. qd epus
Inptate. si in-
pt restitue clēicū deposito. si aut de suspēso tūc p-
qd relinqtur arbitrio epi an velit suspēso reddē officiū suū. h cum iste
clericus rōne criminis nō possit pmoueri ad sublimiorem gradū. quō
g pt restituere ipm fame. cū p penitētiā non tollitur infamia. vt. ij. q.
ij. s. hinc aut. pt dici qd ex qd papa dat ptatē dispēlandi. g et p cōse-
quēs restitue di fame. puniti iteratū delictū. vt. xxv. q. ij. ita nos. c-
Iterato. ar. g. uis. te coha. cle. clicos. a de h. ab abolebā. io.

Quod monachi de hac materia canones varie
maxime loquuntur. dicas ergo q si regimē populi omittit mo
nacho ab epō cū abbatis licētia. tūc ipse potest celebrare offi
cium. lviij. di. c. i. q. i. e. doctos. et. c. moderamine. et. c. ex auctoritate
sed an ipō iure possit cōmitti vel tantum ex dispensatōne de hoc du
bitatur. quidam dicunt q hodie iure omniū sed olim ex dispensatōne

trū. lv. di. p. r. f. c. s.
Alij dicunt q nec
hodie nec ex dispē
satōe. extra d. ca.
mo. in ecclis. ex de
statu mo. c. ij. la =
tis p̄t admitti. q
fm antiq̄ iura mō
chi nō poterāt p̄
esse p̄ochialibus
ecclis n̄ ex necitate
vt. lv. di. p. r. f. c. s.
die vero possunt
utilitate etiā sua
tōre. quia magis
sūt p̄bati q̄ secu
leres et sic magis
sūt vtilis. vt. q. e.
cuz p̄ utilitate. r.
xviij. di. quālibz
et hoc si affit ofen
sus ep̄i r̄ abbatis.
vel si monasteriū
h̄at eccliam aliq̄
pleno iure sufficit
ofensus abbatis.
vt. q. e. q. ij. v. is.
de reglaribz nō ē
dubius quin licite
possint p̄fici ecclē
sijs. h̄ i hoc ē disse
rētia q̄a monachō
debet habē secum
socios sui ordinis.
h̄ regularis nō te
netur nisi como de
possit. vt. ex de sta
tu mo. qd. vi. Jo.
et ita d̄ iure omni
ni potest p̄fici mo
nachus ecclē par
ochiali si p̄t ha
bere secū sociū sui
ordinis. vt. ex de
statu mo. c. ij. b.

De laiciis. hoc
c. loquit̄ de
monasterijs n̄ ha
bentibz populū.
Singulariter.
i. nō seculariter.
nā singulariter. i.
solitane viuere
nō debet. q. e. si cle
ricatus. in fi.
Sepeliat. di/
cūt qdā q nullus
sacerdos siue mo
nachus siue alter
p̄t miūgē p̄nias n̄
ab epō sit omitta
ā cura aiaz. q. e.
puerit. et. c. cū d̄is.
n̄ in casu necitatis
vbi etiā laicus p̄t
p̄niam dare. q. d. o.
di. iij. factū de pe.
di. i. quē permitet. vñ q̄ ab eis recipiūt p̄niam nō q̄tū ad deum nec quā
tū ad ecclēsiā sūt absoluti. Alij dicūt q̄ quilibet sacerdos p̄t s̄ facere
nā eo ipō q̄ aliq̄s submittit se siue iurisdicōi habz p̄tātes ipm ligandi
et soluedi cū sit sacerdos. q. e. s. l. s. idē. t̄ n̄ certū ē q̄ nullus suū sac̄cotē p̄t
dimittē sine cā. q. d. pe. di. vi. placuit. hodie ē expeditū q̄ nllā talis ē ab
solūtō quā ofequit̄ ab alio sacerdote. vt. ex de pe. r. re. omis. Sed qd si

Vidam abbas
habebat pro
chitanā eccliaz
istituit ibi mo
nachū vt offi
ciū celebraret
populo possedit
eā p̄ q̄draginta ānos sine aliq̄ mē
pellatōe Tādē q̄rela mouet aduer
sus abbatē a clericis baptismalis
ecclē i cui⁹ diocefi prochitana illa
ecclē cōsistebat ¶ Hic primū que
ritur. vtrum monachis liceat offi
cia populis celebraē. penitētiā da
re r̄ baptizare ¶ Secdo si origerit
eos capellas habē ep̄ali beneficio
an ab eis sint institunde. an ab ep̄i
scopis ¶ Tercio. an iura eccliaruz
p̄septione tollantur ¶ Quarto.
si ecclē aduersus eccliam p̄scribē
possit ¶ Quinto. si capellā i suo ter
ritorio edificatā iure territorij sibi
v̄dicare valeat ¶ Sexto. si archi
presbr vel ep̄s sua auctoritate non
iudiciaria sententia capellam illam
irrepsit. an cadat a cā vt ecclē
cui p̄sitet nō vltra habeat ius repo
scendi. qd̄ suus pastor illicite vfur
pauit ¶ Septimo queritur. si laici
capellā illā teneant vt quibusdam
mōis ē. r̄ in manibz abbatis eā re
futauerint. r̄ ordinādā tradiderint
an ofensu ep̄i r̄ clericoruz abbas pos
sit eam tenere

Q I

prochian⁹ alicui⁹ deliq̄t in alteri⁹ ep̄atu vel territorio. vides q̄ offi
tebis sac̄coti prochie illi⁹ i cui⁹ territorio deliq̄t. qz rōe criminis f̄cūs ē
de foro suo. h̄ ar. q̄ qz p̄ ofensōz pena eīna omuat̄ i penā tpalē. h̄ p̄
nā sp̄ualē nūq̄ exneus iudex p̄t remittē. dic q̄ prior sac̄tos ē iudex illi
us criminis q̄ ad vnam penam. r̄ ille vbi deliq̄t q̄ ad aliā penam
¶ Nisi monachū. ar. qd̄ licitū ē aliqd̄ i h̄oiez siue p̄fessōis qd̄ n̄ ē li
citu i aliū. ij. q. vij
si b̄eticus. xxviij.
q. i. caue.

Quod monachi populis of
ficia celebrare non possint
multis auctoritatibus p
batur. Quarum prima illa est san
cte nicene sinodi qua dicitur

Monachorum conuersatio ab om
nibus debet esse discreta

Placuit oibz residenti bz in scā
micena sinodo vt monachoruz
vita et ouersatō fm ethiologiā no
minis ab oibz discrepet. Monach⁹
em̄ grece latine d̄ singularis vnde
monachū singularit̄ p̄ omia agere
oportet. Quāobzē firmit̄ r̄ idissolu
biliter oēs p̄cipim⁹. vt aliq̄s mona
chus penitentiā nemini tribuat nisi
sibi inuicē ut iustū ē. mortuū nō se
peliat nisi monachum i monasterio
secū omozantē. vel si fortuitu queq̄
aduētiū fratrū ibi mori origerit

¶ Itē gregori⁹ p̄ a. iohām rauē
nati archiepo

Monasterij distri
ctōnez r̄ ecclasticū misterij.

¶ Nemo p̄ q̄libet fil̄ tenē nō p̄t
test ecclasticis obsequijs deseruire
r̄ i monachica regula ordinatē p̄si
stere ut ipse districtōez monasterij
teneat. q̄ quotidie i misterio ecclā
stico cogit̄ p̄manē ¶ Itē innocē
tius

Monachi q̄ ad clericatū p̄mo
uent a priorī p̄posito discedē

De monachis qui non debent
diu morantur in monasterijs si po
stea ad clericatus ordinē puenerit.
statuimus nō debere eos a priori p̄
posito recedere. Si ergo sicut inno
centius diffiniuit a suo p̄posito eis
discedere non licet. et sicut gregori
us testatur in monastica regula de
uote p̄sistere et in ecclasticis obse
quijs simul deseruire nō possunt. pa
tet q̄ parochiamis ecclēsijs mona
chi p̄fici nō possūt ¶ Itē iero. ad
tripariū r̄ desiderū

Monachus non
h̄z officiiu docētis s̄z plāgētis

¶ Monachus non doctoris sed

¶ Nemo .s. di.
lxxxix. singu
la. is. c. ē ps illi⁹.
xviij. q. ij. p̄uēit.
ij. et nō loquit̄ d̄
mōchis h̄ de sc̄lari
bus clicis q̄ vole
bāt mōsterijs pre
esse. et dic̄ q̄ s̄ nō
posset fieri. si vis s̄
caplm̄ intelligē d̄
mōchis. tūc dicas
q̄ cū monach⁹ p̄i
ficat̄ ecclēsiē n̄ te
net̄ regulā suare
districtā vt prius
s̄. i. ieiunijs r̄ ora
tōibz et vigilijs

De monachis.
recedē. q̄tū
ad ea q̄ sūt de s̄ba
monachoruz. vt de
bitu seruātō r̄ or
nētia et de n̄ habē
to p̄pō. i. h̄ijs em̄ n̄
absoluit̄ l̄z transe
at ad eccliam secu
larē. h̄ in ieiunio s̄
lento vigilijs ab
soluit̄ ut. s. c. p̄.
distinguit̄. t̄n̄ qz si
monach⁹ transe
ad ep̄atū ex toto
absoluit̄ a iurisdic
tōne abbatis. vt
xviij. q. i. c. v. nico
si vero tranfert̄
ad eccliam sc̄larē q̄
nō est subiecta ab
bati suo ut i sp̄ua
libz vel i tpalibz
ex toto eximit̄ a
iurisdicōe abbatis
vt. q. e. in prochia
Si vero ecclē sub
est abbati suo q̄
ad tpalia tunc ex
imit̄ ab obediēti
a q̄ ab sp̄ritua
lia t̄m nō q̄ ab tē
poralia vt. i. q. ij.
lane. et extra de
capellis mo. in ec
clēsijs. Si vero ec
clēsiā illa ex toto
ē subiecta abbati
quo ad omia. tūc
remanet obediēns
abbati. n̄ i ieiunijs
et alijs ut dixi de
officio. dico q̄ nō
bz regē ecclēsiā it
lā secundū officii
monachale. nam

ad quācūqz ecclēsiā veneris illius consuetudinem seruabis. xij. di. il
la. xli. di. quisquis. Sed nūqd̄ in commestione carnum eximitur a re
gula monachali. non videtur. quia canon tantum infirmitatis causaz
excipit in monacho vt. q. de cō. di. v. carnem. tamen satis p̄t dici q̄ sic
scilicet ne alijs sit scandalum. vt. xli. di. quisquis
¶ Monachus. s. vij. q. i. precepit. et. c. hoc nequaquā